

Sygn. akt I ACa 749/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie :	SA Anna Bohdziewicz SO del. Lucyna Morys-Magiera
Protokolant :	Magdalena Bezak

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. D.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o naprawienie szkody

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 4 maja 2016 r., sygn. akt II C 97/15

1) oddala apelację;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Lucyna Morys-Magiera	SSA Roman Sugier	SSA Anna Bohdziewicz
-------------------------------	------------------	----------------------

Sygn. akt I ACa 749/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 maja 2016 roku Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w K. na rzecz powoda P. D. kwotę 55.170,36 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 lutego 2015 roku.

W pozostałej części Sąd Okręgowy postępowanie umorzył, odstąpił od obciążania powoda kosztami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa, zasądził od pozwanej na rzecz powoda 1 085 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 834,85 złotych tytułem kosztów sądowych od uiszczenia których powód był zwolniony.

Wyrok Sądu Okręgowego oparty został na następujących ustaleniach faktycznych.

W dniu 11 lipca 2005 roku Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w K. wydał postanowienie, w którym uzgodnił warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla zamierzenia inwestycyjnego – „Budowy osiedla około 72 domów w zabudowie szeregowej, wolnostojącej oraz wielorodzinnej ...” w M. w rejonie ulic (...), przy uwzględnieniu następujących czynników geologiczno-górnicznych: – trzecia kategoria przydatności terenu górniczego do zabudowy, - rzędna zwierciadła wód gruntowych występuje na głębokości od około 0,9 m (po stronie zachodniej) do około 2,6 m (po stronie wschodniej) i - możliwe jest podniesienie się rzędnej zwierciadła wód gruntowych do około 0,5m oraz możliwe jest występowanie wstrząsów parasejsmicznych górotworu i powierzchni o przyspieszeniu do 180mm/s². Jako inwestora wskazano spółkę (...) Sp. z o.o. w S..

Decyzją Prezydenta Miasta M. z dnia 15 czerwca 2011 roku nr (...) po rozpatrzeniu wniosku spółki (...) Sp. z o.o. w K. został zatwierdzony projekt budowlany na budowę 12 budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie szeregowej i wolnostojącej wraz z garażami przy ul. (...) w M. i wydane pozwolenie na budowę. Pozwolenie na budowę i zatwierdzenie projektu budowlanego dotyczy działek gruntu o nr (...), (...), (...), (...), (...). Działka nr (...) została podzielona najpierw na działki nr (...) a następnie działka nr (...) na działki nr (...). Na działce o nr (...) położony jest budynek nr (...), a na działce nr (...) budynek nr (...). Nie ma osobnego budynku numer (...), który został włączony do budynku nr (...).

Dla budynków budowanych na mocy pozwolenia na budowę z dnia 15 czerwca 2011 roku o nr (...), prowadzone były dzienniki budowy, przy czym jeden dla budynków nr (...) oznaczonych jako (...), a dla budynku nr (...) jeden dziennik budowy oznaczony jako (...).

Ostatecznie wybudowane budynki o nr administracyjnych (...) i (...) zgodnie z postanowieniem Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w K. z dnia 11 lipca 2005 roku posiadają zabezpieczenie na III kategorię szkód górniczych, które zostały wykonane. Łączny koszt nakładów koniecznych z tytułu wykonania zabezpieczenia budynków o nr (...) wyniósł kwotę 66.859,98,-zł netto, a koszt prac projektowych, nadzoru i kosztorysu kwotę 6.700,50,-zł netto.

W dniu 20 lipca 2012 roku powód sprzedał spółce (...) Sp. z o.o. Sp. k. w K. 51 udziałów w spółce (...) Spółka z o.o. w K.. Aneks do tej umowy w §(...) strony umowy się, iż zapłata części ceny nastąpi poprzez przelanie przez Spółkę (...) Sp. z o.o. Sp. k. w K. na rzecz powoda jako sprzedającego udział w ³/₄ części przysługującej jej wierzytelności w stosunku do pozwanej z tytułu nakładów na zabezpieczenie budynków przed wpływami eksploatacji górniczej wznoszonych w M. przy ul. (...), w tym m.in. na działce nr (...). Na podstawie tej umowy powód pismem z dnia 03 grudnia 2014 roku, które wpłynęło do pozwanej dnia 08 grudnia 2014 roku, wystąpił z wnioskiem o zapłatę kwoty 543.574,55,-zł w terminie dni 30 dni, a najdalej do dnia 06 stycznia 2015 roku, stanowiącej 75% wartości wierzytelności z tytułu zabezpieczeń fundamentów przed wpływami eksploatacji górniczej m.in. budynków wzniesionych na działce nr (...), podając, iż z tego tytułu za budynki nr (...) należy mu się 75% z kwoty 104.263,37,-zł oraz kwota 6.700,50,-zł. W odpowiedzi na pismo pozwana pismem z dnia 17 grudnia 2014 roku wezwała powoda do przedłożenia dokumentów wymienionych w piśmie.

Koszty zabezpieczeń budynków nr (...) wzniesionych na działkach nr (...) powstałych z podziału działki (...) w wysokości 75% przelanej na powoda wierzytelności wynoszą 50.144,99,-zł, a z tytułu kosztów prac projektowych, nadzoru i kosztorysu 5.025,38,-zł, łącznie 55.170,37,-zł .

Ustalenia powyższe Sąd Okręgowy poczynił w oparciu o dowody z dokumentów, których wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron oraz w oparciu o dowód z opinii biegłego M. S. (1), który potwierdził wykonanie robót zabezpieczających oraz wyliczył związane z tym koszty.

W ocenie Sądu pierwszej instancji powód wykazał swą legitymację czynną do dochodzenia roszczeń objętych pozwem, gdyż wynika to z umowy zawartej między powodem a (...) Sp. z o.o. Sp. k. w dniu 20 lipca 2012 roku. Zdaniem Sądu nabyta przez powoda wierzytelność została dostatecznie zindywidualizowana, gdyż dotyczy roszczeń z tytułu zwrotu 75 % kosztów robót zabezpieczających obiektów wzniesionych na działce (...) obecnie (...), na których usytuowane są budynki oznaczone numerami (...).

Zdaniem Sądu dochodzone przez powoda roszczenie znajduje oparcie w przepisie art. 150 w związku z art. 144 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze, gdyż z treści dokumentów budowy wynika, że roboty zabezpieczające zostały wykonane przed 1 stycznia 2012 roku.

Sąd podkreślił, że dzienniki budowy z mocy art. 45 prawa budowlanego posiadają moc dokumentów urzędowych.

O odsetkach Sąd orzekł na mocy art. 481 kpc w związku z art. 509 § 2 kpc. Zdaniem Sądu wyczerpany został tryb postępowania ugodowego albowiem pozwana została wezwana do spełnienia świadczenia z tytułu zwrotu kosztów robót zabezpieczających i mimo upływu 30 dni nie zawarła z uprawnionym do zwrotu tych kosztów ugody.

Sąd umorzył postępowanie odnośnie żądania przewyższającego żądanie zapłaty kwoty 55 170, 36 złotych z odsetkami za opóźnienie, gdyż powód cofnął dalej idące żądanie zrzekając się tego roszczenia. Podstawą prawną orzeczenia w tym zakresie był przepis art. 355 kpc w związku z art. 203 § 1 kpc.

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 96 ust. 1 pkt 12 ustawy o kosztach sądowych oraz art. 113 tej ustawy i art. 100 kpc zd. 1 in fine.

Wyrok został zaskarżony apelacją przez pozwaną Spółkę w części uwzględniającej powództwo oraz dotyczącej orzeczenia o kosztach procesu.

Skarżąca zarzuciła:

1) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w konsekwencji braku wszechstronnego jego rozważenia i przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów w sprawie, w wyniku wybiórczej, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, wadliwej jego oceny (art 233 § 1 i 2 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c.), a w konsekwencji bezpodstawne przyjęcie, iż powód na mocy umowy sprzedaży udziałów z dnia 20 lipca 2012 roku oraz potwierdzenia cesji z dnia 30 stycznia 2013 roku nabył wierzytelność z tytułu nakładów poczynionych przez zbywcę wierzytelności na zabezpieczenie przed negatywnym wpływem eksploatacji górniczej budynków mieszkalnych w zabudowie szeregowej posadowionych na działce (...), która w wyniku podziału ostatecznie nosi numery (...) oraz nr (...), podczas gdy prawidłowa ocena źródeł dowodowych powinna prowadzić do uznania, iż analizowane dokumenty nie stanowią wystarczającego dowodu świadczącego o skutecznym nabyciu przez powoda wierzytelności uprawniających do wystąpienia z powództwem w ramach przedmiotowego postępowania;

2) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w konsekwencji braku wszechstronnego jego rozważenia i przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów w sprawie, w wyniku wybiórczej, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, wadliwej jego oceny (art 233 § 1 i 2 k.p.c. i art. 328 §2 k.p.c.), a w konsekwencji bezpodstawne przyjęcie, iż powód wykazał fakt i koszty wykonania zabezpieczeń przed negatywnym wpływem eksploatacji górniczej budynków mieszkalnych w zabudowie szeregowej posadowionych na działce (...), która w wyniku podziału ostatecznie nosi numery (...) oraz nr (...) jak również wykazała poniesione z tego tytułu koszty.

W uzasadnieniu apelacji pozwana podniosła, że wierzytelność na której nabycie powołuje się powód nie została wystarczająco zindywidualizowana, gdyż nie określono jej wysokości mimo, że przelew wierzytelności miał miejsce już po wykonaniu robót zabezpieczających. Nie zostało też wykazane, że zbywca był upoważniony do dysponowania wierzytelnością ani też powód nie udowodnił wysokości przysługującego mu roszczenia.

Nie przedstawił bowiem pozwanej nawet kopii dokumentów związanych z realizacją zabezpieczeń.

Ponadto pozwana wносиła o przeprowadzenie dowodu z odpisu wyroku Sądu Rejonowego K. z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt I Cgg 1116/12 na okoliczność, że w sprawie o tożsamym stanie faktycznym powództwo zostało oddalone ze względu na brak legitymacji czynnej powoda oraz nieudowodnienie zasadności dochodzonego roszczenia.

Powołując się na powyższe pozwana wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania za obie instancje ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Powód wносиł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Zgłosił też wniosek o przeprowadzenie dowodu z umowy cesji wierzytelności objętej postępowaniem w sprawie dokonanej przez powoda na rzecz osoby trzeciej na okoliczność, że zbycie wierzytelności dochodzonej przez niego w tej sprawie nastąpiło już w toku postępowania.

Sąd Apelacyjny przeprowadził dowody zawnioskowane przez strony w apelacji i odpowiedzi na apelację.

W oparciu o treść wyroku Sądu Rejonowego K.w K. z dnia 13 kwietnia 2016 roku sygn. akt Cgg 1/16/12 Sąd odwoławczy ustalił, że powództwo powoda przeciwko pozwanej o zwrot kosztów robót zabezpieczających zostało oddalone, albowiem Sąd Rejonowy ustalił, iż powód nie posiada legitymacji czynnej, gdyż przed wytoczeniem powództwa wybył się w drodze cesji wierzytelności, której dotyczyła sprawa. Ponadto nie udowodnił roszczenia, gdyż dla wykazania kosztów robót zabezpieczających powołał się na niewierzytelnione za zgodność z oryginałem kopie dzienników budowy, które w tej sytuacji nie mają waloru dokumentu.

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 15 maja 2015 r. zawartej między powodem jako cedentem a Developer (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. Sąd Apelacyjny ustalił, że powód wierzytelności, których dotyczy niniejszy spór w dacie zawarcia tej umowy zbył na rzecz wspomnianej spółki jako cesjonariusza.

Pozew w niniejszej sprawie doręczono pozwanej 5 marca 2015 r. (k. 111).

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył co następuje.

Apelacja pozwanej nie jest zasadna.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy w prawidłowy sposób ocenił zebrany materiał dowodowy i na tej podstawie poczynił trafne ustalenia.

Ustalenia te Sąd odwoławczy traktuje jako swoje własne.

Za chybiony należy uznać zarzut jakoby wierzytelność dochodzona przez powoda z tytułu zwrotu kosztów robót zabezpieczających nie została dostatecznie zindywidualizowana, a co za tym idzie aby powód nie wykazał, że nabył wierzytelność z tego tytułu.

Sekwencja zdarzeń została przez Sąd Okręgowy ustalona prawidłowo.

Inwestorem, którego zobowiązano do wykonania robót zabezpieczających przed negatywnymi wpływami górnictwami projektowanej inwestycji budowlanej była spółka (...) Sp. z o.o. w S.. Ostatecznie inwestycje zrealizowała (...) Sp. z

o.o. w K.. Powód sprzedał swe udziały w spółce (...) Sp. z o.o. na rzecz (...) Sp. z o.o. w K. za m.in. 75% wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów robót zabezpieczających.

Nie sposób więc podzielić zarzutu skarżącego, że nie zostało przez powoda wykazane, że w drodze cesji nabył wierzytelność z tytułu zwrotu 75 % kosztów robót zabezpieczających.

Brak jest podstaw do uznania, że cesja o jakiej mowa nie przeniosła dochodzonej wierzytelności na rzecz powoda, gdyż przedmiot cesji nie został dostatecznie skonkretyzowany. Umowa cesji zawierająca postanowienia dotyczące nabycia przez powoda części wierzytelności z tytułu wykonywanych robót zabezpieczających, w zamian za nabycie części udziałów w spółce w której powód był współnikiem, w sposób jednoznaczny określa jaka wierzytelność jest przedmiotem zbycia. Z przepisu 509 § 1 kc nie wynika aby skuteczność cesji była uzależniona od powiadomienia o niej pozwanej.

Przepisy dotyczące przelewu wierzytelności (art. 509 i nast. kc) nie wymagają też aby wierzytelność będąca przedmiotem cesji musiała być określona kwotowo. Zdaniem Sądu Apelacyjnego wystarczające jest także jej określenie aby dłużnik był zorientowany, po zgłoszeniu roszczenia przez cesjonariusza, jakie roszczenie winien spełnić celem zaspokojenia wierzytelności.

Przepisy prawne nie sprzeciwiają się bowiem dokonywaniu przelewu nawet przyszłych wierzytelności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2014 r. sygn. akt II CSK 61/14 – Lex nr 1621348).

Kwestia dotycząca wysokości tej wierzytelności to zagadnienie dotyczące ciężaru dowodu (art. 6 kc).

Wbrew temu co podniesiono w apelacji powód wykazał jakie były koszty robót zabezpieczających przed szkodami górnictwymi tych obiektów co do których przejął wierzytelności dotyczące wierzytelności o zwrot 75 % kosztów tych robót.

Koszt tych robót został ustalony poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego M. S., który wyliczył je w oparciu o projekt i stwierdził ich wykonanie na podstawie zapisów w dzienniku budowy.

Pozwana w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji wyliczeń biegłego w tym zakresie nie kwestionowała. Nie podnosiła też zarzutu, że opinia biegłego oparta jest o zapisy w dzienniku budowy, których niewierzytelniione kopie przedłożył zbywca wierzytelności.

Dlatego zarzut nieudowodnienia zasadności roszczenia, do którego pozwana odwołuje się powołując się na rozstrzygnięcie zapadłe przed Sądem Rejonowym K. w K., należy uznać za spóźniony w rozumieniu art. 381 kpc. Gdyby zarzut braku mocy dowodowej kopii dzienników budowy został podniesiony przed Sądem Okręgowym powód miałby możliwość jego odparcia wnioskując o zażądanie od inwestora udostępnienia do wglądu oryginałów tych dzienników.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie nie jest tożsamy z tym w oparciu o jaki Sąd Rejonowy K. w K. w sprawie I Cgg 1/16 oddalił powództwo powoda skierowane przeciwko pozwanej uznając, że powód nie posiada legitymacji czynnej do dochodzenia roszczenia. W tamtej sprawie ustalono, że powód w drodze cesji wyzbył się wierzytelności będącej przedmiotem sporu jeszcze przed wytoczeniem powództwa. W niniejszej sprawie powód dokonał cesji wierzytelności będącej przedmiotem sporu 15 maja 2015 r. (k. 458 – 459), a więc w toku sprawy. Zgodnie z art. 192 ust. 3 kpc z chwilą doręczenia pozwu zbycia w toku sprawy prawa objętego sporem, nie wpływa na dalszy bieg sprawy.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznał, że nie zachodzi zarzucana w apelacji sprzeczność ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego, która mogłaby skutkować podważaniem trafności zaskarżonego wyroku.

Dlatego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 kpc oddalił apelację pozwanej jako pozbawioną uzasadnionych podstaw.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 kpc.

SSO del. Lucyna Morys-Magiera	SSA Roman Sugier	SSA Anna Bohdziewicz
-------------------------------	------------------	----------------------